

põllumajandusministri määruse "Puidu kuivatamise ja puidukuivatis kuivatatud puidust toodete valmistamise nõuded ja vastavusmärgi vorminõuded" eelnõu juurde

I. Sissejuhatus

Põllumajandusministri määruse "Puidu kuivatamise ja puidukuivatis kuivatatud puidust toodete valmistamise nõuded ja vastavusmärgi vorminõuded" eelnõu on välja töötatud "Taimekaitseaduse" § 45 lõike 3 alusel.

Määruse eesmärk on kehtestada puidu kuivatamise ja puidukuivatis kuivatatud puidust toodete valmistamise nõuded, mille järgimine annab piisava kaitse ohtlike taimekahjustajate leviku vastu. Nõuetele vastavaks tunnistatud puidukuivatis töödeldud puitu ja sellest valmistatud tooteid on lubatud märgistada märgistusega HT. Sellisel viisil märgistatud puitu või puidust tooteid on võimalik ekspordida riiki, kus puidu ja puidust toodete sisseveo eelduseks on vastavusmärgi olemasolu nii puidul kui ka puidust toodetel.

Põllumajandusministri määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Põllumajandusministeeriumi taimetervise osakonna taimekaitse büroo peaspetsialist Tiina Lille (625 6535) ning Taimetoodangu Inspektsiooni taimetervise osakonna juhataja Riina Koidumaa (671 2641) ja taimetervise osakonna peaspetsialist Ülle Metsman (671 2657). Eelnõule on juriidilise ekspertiisi teinud Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Raili Sillart (625 6197).

Eelnõu keeleteoimetaja on Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Leeni Silk (625 6523).

II. Eelnõu sisu

Paragrahvis 1 sätestatakse määruse reguleerimisala, millega on kehtestatakse puidu kuivatamise, kuivatusprotseduuri ja puidukuivatis kuivatatud puidust toodete valmistamise nõuded ning vastavusmärgi vorminõuded ja vastavusmärgi kasutamise nõuded ning ettevõtte enesekontrollisüsteemi nõuded.

Paragrahvis 2 kehtestatakse puidu kuivatamise nõuded. Taimetoodangu Inspektsioon peab olema tunnistanud ettevõtte, kus tegeletakse puidu kuumtöötlemisega, nõuetele vastavaks. Ettevõtte juht või tema volitatud isik määrab töötaja, kes vastutab puidu nõuetekohase kuumtöötlemise eest. Ühes ettevõttes võib olla mitu puidukuivatit, millest mõned on nõuetele vastavaks tunnistatud, teised aga mitte. Seetõttu ladustatakse ühes ettevõttes nõuetele vastavaks tunnistatud puidukuivatis töödeldud puit ettevõttes kasutatavast muust puidust eraldi. Kui kuumtöödeldud puit pakendatakse, ei pea kasutatav separeerimismaterjal, mis on alla 6 mm paksusega, olema kuumtöödeldud, kuid peab olema koorevaba ja vaba taimekahjustajatest ning vastsekäikudest. Nõuetekohase puidu kuumtöötlemisega tagatakse taimekahjustajate hävimine.

Paragrahvis 3 kehtestatakse kuivatusprotseduuri nõuded. Nõuetele vastavaks tunnistatud puidukuivatis ja ettevõttes, kus tegeletakse puidust toodete valmistamisega, on õigus kuumtöödeldud puitu märgistada vastavusmärgiga. Märgistust võib kasutada puidu töötlemisega tegelev taimetervise registrisse kantud ettevõtja, kes kuivatab puitu

puidukuivatis, kus on kuumtöötlemisprotsessi abil võimalik hävitada puidukahjustajad, ning märgistamisluba taotlev puidust pakkematerjali tootja, kes kasutab nõuetele vastavaks tunnistanud puidukuivatis töödeldud puitu. Kuivatusrežiimi koostamisel võetakse arvesse kuumtöödeldava puidu paksust ja liiki. Samuti peab puit olema kuumtöötlemise käigus virmastatud vahelippidele, et virma iga puidu südamikus oleks võimalik saavutada nõutav temperatuur.

Määruses kehtestatud nõuded on kooskõlas rahvusvahelises taimekaitsekonventsioonis ning ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO *Food and Agriculture Organization of the United Nations*) fütosanitaarmeetmete standardites esitatud tingimustega. Rahvusvaheline standard kehtestab nõude, et puidusüdamik ehk puidu ristlõike kõige sisemine osa peab olema 30 minuti jooksul kuumutatud vajalikul temperatuuril, mis vastavusmäärgiga märgistatava puidu puhul on 56 °C. Kuivatuskambri õhutemperatuur peab olema sellest temperatuurist kõrgem ja kuumtöötlemine peab kestma kauem, sest puidu keskpunkti ümbritseb paksem kiht puitu.

Paragrahvis 4 sätestatakse puidukuivatis kuivatatud puidust toodete valmistamise nõuded. Isik, kes ostab juba vastavusmäärgiga märgistatud puitu eesmärgiga sellest puidust toodet valmistada, võib Taimetoodangu Inspeksioonilt taotleda vastavusmäärgi kasutamise õigust. Selles ettevõttes peab samuti rakendama enesekontrollisüsteemi ja määrama töötaja, kes vastutab kuumtöödeldud puidust valmistatavate puidust toodete nõuetekohasuse eest. Kui ettevõttes kasutatakse peale kuumtöödeldud puidu ka muud puitu, tuleb see võimaliku ohtliku taimekahjustaja leviku vältimiseks ladustada kuumtöödeldud puidust eraldi.

Paragrahvis 5 sätestatakse vastavusmäärgi kasutamise nõuded ja vastavusmäärgi vorminõuded. Enne, kui ettevõttel on õigus kasutada vastavusmäärgi, peab Taimetoodangu Inspeksioon olema selle ettevõtte nõuetele vastavaks tunnistanud. Vastavusmäärgi peab vastama Rahvusvahelise Fütosanitaarmeetmete Standardi nr 15 II lisas olevale määrgile. Vastavusmäärgi kasutades tuleb arvestada märgistatava toote laadi, et oleks tagatud määrgi nähtavus ning selgus. Vastavusmäärgi ei tohi olla punast ega oranži värvi, kuna neid värvusi kasutatakse ohtlike toodete märgistamisel. Vastavusmäärgi peab olema ühekordselt kasutatav, et seda ei saaks ühelt tootelt eemalda ja kasutada teisel tootel, mis ei ole kuumtöötlemist läbinud. Kui ettevõttes tegeletakse lisaks kuumtöötlemisele ka puidu kuivatamisega kuni niiskusesisalduseni 20% kuivainemassist või puidu koorimisega, võib ettevõtte lisada vastavusmäärgile näiteks märgistuse (KD, DB) juhul, kui ta on selle eelnevalt kooskõlastanud Taimetoodangu Inspeksiooniga.

Paragrahvis 6 kehtestatakse ettevõtte enesekontrollisüsteemi nõuded. Enesekontrolliga tagatakse ettevõttes kontroll Taimetoodangu Inspeksiooni järelevalveametniku juuresolekuta. Ettevõtte enesekontrolli üle on järelevalveametnikul õigus teostada järelevalvet. Ettevõtte peab järgima puidu kuumtöötlemise ja puidukuivatis kuumtöödeldud puidust valmistatud toodete nõudeid ning vastavusmäärgi vorminõudeid. Enesekontrolliplaanis kirjeldatakse ettevõtte tegevust ja meetmeid ettevõtte tehnoloogilise protsessi kontrollimiseks. Enesekontrolliplaani üle peab ettevõttes arvestust selleks määratud töötaja. Teave enesekontrolliplaani kohta dokumenteeritakse ja säilitatakse.

Paragrahvis 7 tunnistatakse kehtetuks seni valdkonda reguleerinud põllumajandusministri 13. aprilli 2004. a määrus nr 34 "Puidu kuivatamise ja puidukuivatis kuivatatud puidust toodete valmistamise nõuded ning vastavusmäärgi vorminõuded".

Eelnõu lisas on toodud puidukuivatis kuumtöödeldud puidule ja puidukuivatis kuumtöödeldud puidust valmistatud tootele paigutatava vastavusmärgi vormi näidis.

III. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu väljatöötamisel ei ole lähtunud Euroopa Liidu õigusaktidest, kuna sellise regulatsiooni kehtestamine on liikmesriigi pädevuses.

IV. Määruse mõjud

Määruse rakendamisega võetakse vastu nõuded, mis aitavad vähendada puidu ja puidust toodetega seotud ohtlike taimekahjustajate leviku ja sissetoomise ohtu rahvusvahelisel turul. Puitu kasutatakse tihti pakkematerjalina, millega veetakse kaupa, mis ei kuulu taimetervise kontrolli alla. Sel juhul peab puidust toode olema töödeldud ja asjakohaselt märgistatud. Seni valdkonda reguleerinud põllumajandusministri 13. aprilli 2004. a määrus nr 34 "Puidu kuivatamise ja puidukuivatis kuivatatud puidust toodete valmistamise nõuded ning vastavusmärgi vorminõuded" tunnistatakse kehtetuks.

V. Määruse rakendamiseks vajalikud kulutused ja eeldatavad tulud

Eelnõu määrusena kehtestamine ei too kaasa lisakulutusi riigieelarve vahenditest.

VI. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

VII. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu on esitatud arvamuse saamiseks Taimetoodangu Inspektsioonile ja kooskõlastamiseks Keskkonnaministeeriumile, Rahandusministeeriumile ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile. Ministeeriumid ei kandnud ettenähtud tähtaja jooksul eelnõude kooskõlastamise infosüsteemi kirja eelnõu heakskiitmise või eelnõuga põhjendatult mittenõustumise kohta ega taotlenud ka tähtaja pikendamist. Seega on eelnõu loetud ministeeriumite poolt kooskõlastatuks.

Ants Noot
Kantsler

